

תאריך: 19.6.24

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס מבט אל העתיד: תאוריות טכנולוגיה, קולנוע והלא נודע

אלה קליק | פרשנות ותרבות

Watching the Future: Technologies, Cinema and the Unknown |

מספר הקורס: 271271-01

סמינריון: 271272-01

שיעור/סמינר

4

תשפ"ה

א'

רביעי, 16:00-20:00

בתיאום מראש נא [להרשם כאן](#)

ella.klik@biu.ac.il

<https://lemida.biu.ac.il>

סוג הקורס:

היקף נ"ז:

שנת לימודים:

סמסטר:

יום ושעה

שעת קבלה:

מייל מרצה:

קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס

מהו העתיד ומהי מחשבה עתידנית? כדי לחקור את המשמעות והחשיבות של חזונות וחזיונות עתידיים, הסמינר יעסוק במגוון תהליכים היסטוריים, טכנולוגיים, כלכליים, וגאופוליטיים שהשפיעו בעבר וממשיכים להשפיע בהווה על תפיסתנו את העתיד ובאים לביטוי בדמיון פופולרי. דרך כתיבה פוליטית, מחשבה פילוסופית ויצירה קולנועית (מדע בדיוני ודוקומנטרי), נבחן כיצד העתיד או עתידים אפשריים מייצרים פתח להבנה של חברות בין אוטופיות, דיסטופיות ומה שביניהן. עם דגש מיוחד על מדיה וטכנולוגיה, כל שיעור יתרכז בגישה מסוימת לעתיד. כמה מהנושאים שנסקור בקורס הם קוסמיזם רוסי, אפרופוטוריזם, טכנו-אופטימיזם, וכיבוש החלל. לכל אורך הקורס נשים דגש על שאלות אתיות העולות בהקשר של האצה טכנולוגית- כיצד יש לחשוב על העתיד על פני כדור הארץ המתחמם? מהם הנזקים הסביבתיים שטכנולוגיה מייצרת? האם עתיד בחלל הוא אפשרות מעשית? ואם כן, אילו סוגי חברה יחסי כוחות חדשים נקווה לראות?

מטרות/תוצרי הלמידה

- לקבל היכרות ראשונית עם מתודולוגיות ויזואליות וניתוח קולנועי
- להכיר הוגות והוגים מרכזיים ומושגי מפתח במחשבה פילוסופית וכתיבה היסטורית על העתיד
- לרכוש ארגז כלים ביקורתי לבחינת טכנולוגיות והשפעותיהן על העבר, ההווה והעתיד
- להבין את ההקשר החברתי והפוליטי של תרבות פופולארית
- בסוף הקורס התלמידים מצופים לפתח יכולות ניתוח תופעות תרבותיות על בסיס תובנות וכלים שנרכשו במהלך הסמסטר תוך כדי שימוש בחומרים ויזואליים המעגנים תאוריות ומושגים מרכזיים

מהלך השיעורים:

כל מפגש יתחלק לשניים. תחילה נצפה בסרט יחד, ולאחר מכן ננתח את מבנה הסרט, בחירות עריכה, העמדת סצנה וכו' בהקשר לרעיונות הנידונים בחומרי הקריאה. נשאל איך אובייקט המדיה מאיר באור נוסף תיאוריות מסוימות, ומה יש ללמוד מן ההקשר ההיסטורי של המאמרים והסרטים לגבי תקופות שונות והמשגתן את העתיד. כל חומרי הקריאה נמצאים באתר הקורס. מרבית הסרטים אינם זמינים לצפייה ברשת.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים: (להרחבה)

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת (להרחבה)
1	היכרות ומבוא		Anthony Dunne and Fiona Raby	
2	יסודות הניתוח הקולנועי	הקרנה: William Cameron Menzies Dir. (1936), Things to Come.	David Bordwell & Kristin Thompson. Bill Nichols.	
3	עתיד בחלל	הקרנה:	Hannah Arendt. Boris Groys.	

	Daniel K. L. & Chua Alexander	Andrei Tarkovsky Dir. (1974), Solaris.		
	Stevphen Shukaitis. Kara Keeling	הקרנה: Scenes from John Coney Dir. (1974), Space is the Place (Sun Ra). Frances Bodomo Dir. (2014), Afronauts.	עתיד רדיקלי: אפרופוטורזם	4
	Listen: John Perry Barlow. Read: Fred Turner. Peter Schwartz & Peter Leyden.	הקרנה: Adam Curtis Dir. (2011), All Watched over by Machines of Loving Grace, episode 1.	עתיד דיגיטלי: טכנו- אופטימיזם	5
	Paul Virilio. Michael Marder & Anaïs Tondeur. José Luís Garcia & Helena Mateus Jerónimo.	הקרנה: Peter Galison and Robb Moss Dirs. (2017), Containment.	עתיד גרעיני	6
ניתוח של סצנה	Jussi Parikka. Eva Horn.	הקרנה: Jennifer Baichwal Dir. (2006), Manufactured Landscapes.	ייצור וחורבות העתיד	7
	Adam Greenfield. Lizzie O'Shea.	(הרצאת אורח) תוכרז בהמשך	העתיד הוא שפע	8
	TBD	הקרנה: (1965), "When the machine stops," S1 E12 Out of Nowhere.	העתיד הוא מכונה גנרטיבית	9
			פגישות אישיות	10
	Laboria Cuboniks.	הקרנה: Alex Garland Dir. (2018), Annihilation.	עתיד פמיניסטי	11
	Daniel Deudney. Ramin Skibba.	הקרנה: Rudolph Herzog Dir. (2021), Last Exist: Space.	העתיד בחלל סבב ב'	12
הצגה בע"פ		הצגות סטודנטים של נושאי המחקר שלהם לעבודות סוף וסמינר	סיכום קורס	13

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

משקל בציון הסופי	תיאור התוצר
20%	השתתפות פעילה ותורמת בדיונים בכיתה
25%	ניתוח קצר של סצינה (אמצע סמסטר)
15%	הצגת נושא עבודה בסוף הקורס
40%	עבודת מסכמת

בשביל ציון עובר (לא מספרי)-

נוכחות חובה בכל השיעורים. יש להודיע מראש בכתב למרצה במקרה של היעדרות. חובה להשתתף בדיוני השיעור ולהוביל דיון כיתתי אחד במהלך הקורס. כחלק מהשתתפותכם. בשיעור תתבקשו להוביל דיון כיתתי במהלך הקורס. נא להגיע עם היכרות טובה עם הטקסטים (טענות, מתודות וכו'), שאלות לכיתה ודוגמאות רלוונטיות שישרתו את השיחה בשיעור.

דרישות הקורס

- נוכחות חובה בכל השיעורים. יש להודיע מראש בכתב למרצה במקרה של היעדרות.
- נדרשת השתתפות פעילה בשיעורים, קריאת החומר הביבליוגרפי הנדרש, והגעה להקרנות הסרטים.
- הגשת ניתוח סצנה המפגינה את יכולתכם. להשתמש במושגים ונושאים שנלמדו בקורס כדי להבין יצירות הנוגעות לעתיד (מד"ב, דוקומנטרי, אמנות ספקולטיבית)
- העברת הרצאה קצרה מול הכיתה בסוף הקורס על נושא העבודה המסכמת.
- הגשת עבודת סיום. המטלה נועדה לבדוק את רמת המיומנות וההבנה בנושאים ובטקסטים אותם ניתחנו במהלך הסמסטר וכן שימוש מושכל בידע ההיסטורי והתאורטי שנרכש עד סוף הקורס. המטרה העיקרית של המסמך הסופי היא להדגים שליטה ויכולות ניתוח לפי ו/או חתירה תחת הנחות בסיסיות בדיונים מדעיים, טכנולוגיים, אמנותיים ופוליטיים הקשורים לעתיד. יש להשתמש בסצנות מסרטים, תוכניות טלוויזיה או עבודות אמנות חזותית כחלק מהותי מהכתיבה.
- ! ישנה אפשרות להגשת פרויקט מבוסס פרקטיקה (בשונה מעבודה כתובה). הבחירה באופציה זו תעשה בתיאום עם המרצה בלבד, והבקשה תבחן בהתאם לרקע הסטודנט. ית ויכולות טכניות.
- איחורים בהגשות משימות ללא התראה ובקשה מיוחדת ישפיעו על הציון הסופי.

הנחיות טכניות לשליחת מטלות:

- יש לשלוח את החומרים עד חצות בתאריך הנקוב
 - רווח כפול, שוליים סטנדרטיים, פונט 12
 - ניתן להגיש מטלות כתובות גם באנגלית
 - עבודת סוף קורס (10-15 עמודים) תוגש חודש לאחר השיעור האחרון
- עבודה סמינריונית (~25 עמודים) תוגש בהתייעצות איתי ולפי כללי הרשות לתלמידי מחקר

ביבליוגרפיה: תכנים לקריאה, צפיה והאזנה (רצוי עדכני)

- Adam Greenfield (2018), "Digital Fabrication: Towards a Political Economy of Matter," in *Radical Technologies: The Design of Everyday Life*, 85-105.
- Anthony Dunne and Fiona Raby (2013), "Speculative Everything," in *Speculative Everything: Design, Fiction, and Social Dreaming*, 159-190.
- Bill Nichols (2010), "How Can we Define Documentary Film?" in *Introduction to Documentary*, 1-28.
- Boris Groys (2018), "Introduction: Russian Cosmism and the Technology of Immortality," in *Russian Cosmism*, 1-16.
- Daniel Deudney (2020), "Solar Space, Island Earth, and the Ends of Humanity" + "Conclusion," in *Dark Skies: Space Expansionism, Planetary Geopolitics & The Ends of Humanity*, 331-381.
- Daniel K. L. Chua Alexander Rehding, "Sender," in *Alien Listening: Voyager's Golden Record and Music from Earth*, 2020. pp. 105-127.
- David Bordwell and Kristin Thompson (2013), *Film art: An introduction*,
- Eva Horn (2018), "Catastrophe without Event," in *The Future as Catastrophe: Imagining Disaster in the Modern Age*, 55-88.
- Fred Turner (2006), "Stewart Brand Meets the Cybernetic Counterculture" + "The Whole Earth Catalog as Information Technology," in *From Counterculture to Cyberculture: Stewart Brand, the Whole Earth Network, and the Rise of Digital Utopianism*, 41-102.
- Hannah Arendt (1963), "Man's Conquest of Space," *The American Scholar*, 527- 540.
- Jill Lepore (2021), "The Evening Rocket: Planet B," *Last Archive Podcast*.
- José Luís García and Helena Mateus Jerónimo (2013), "Fukushima: A Tsunami of Technological Order," in *Jacques Ellul and the Technological Society in the 21st Century*, 129-145.
- Jussi Parikka (2015), *The Anthropocene*. (selections)
- Kara Keeling (2019), "It's after the End of the World (Don't You Know that Yet?): Afrofuturism and Transindividuation," in *Queer Times, Black Futures*, 53-80.
- Laboria Cuboniks (2018), a *The Xenofeminist Manifesto: A Politics for Alienation*.
- Lizzie O'Shea (2019), "Technological Utopianism Is Dangerous" + "Automation Can Mean Less Work and More Living" in *Future Histories: What Ada Lovelace, Tom Paine, and the Paris Commune Can Teach Us About Digital Technology*, 96-118; 163-184.
- Michael Marder and Anaïs Tondeur (2016), *The Chernobyl Herbarium: Fragments of an Exploded Consciousness*. (short selections)
- Paul Virilio (2011), *The Original Accident*, 3-53.
- Peter Schwartz and Peter Leyden (1997), "The Long Boom: A History of the Future, 1980–2020," *Wired*.
- Ramin Skibba (2021), "Decolonising the Cosmos," *Aeon*.

Stephen Shukaitis (2009), "Space is the (non)place: Martians, Marxists, and the outer space of the radical imagination," *The Sociological Review* 57(1), 98-113.